

Sotsiaalministri määruste muutmise määruse seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrusega muudetakse sotsiaalministri määrusi, et viia need kooskõlla 12. juunil 2026. a jõustuva välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse (VRKS) uue redaktsiooniga.

Muudatused tehakse järgmistes määrustes:

- 1) sotsiaalministri 19. novembri 2013. a määrus nr 37 „Rahvusvahelise kaitse taotlejate majutuskeskuse sisekorraeeskiri“ (edaspidi *määrus nr 37*);
- 2) sotsiaalministri 6. detsembri 2013. a määrus nr 40 „Rahvusvahelise kaitse taotleja ja väljasaadetava tervishoiuteenused“ (edaspidi *määrus nr 40*).

Muudatustega sõnastatakse ümber määruse nr 37 pealkiri ja mõlema määruse preambulid ning muudetakse tekstis olevaid viiteid VRKS-i sätetele, viies need kooskõlla uue VRKS-i redaktsiooniga.

Määruse rakendamine ei mõjuta halduskoormust ning see ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Määruse ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi kantsleri nõunik Triin Raag (triin.raag@sm.ee). Määruse juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusloome ja isikuandmete kaitse nõunik Alice Sündema (alise.syndema@sm.ee).

1.3. Märkused

Määrus on seotud Riigikogus 18.05.2026 vastu võetud välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seadusega (831 SE), mis jõustub 12. juunil 2026. a. Määrus ei ole seotud muude menetluses olevate eelnõudega.

Muudetakse:

- 1) määruse nr 37 redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 23.04.2024, 4;
- 2) määruse nr 40 redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 05.06.2024, 3.

Määrus on seotud 14. mail 2024. a vastu võetud Euroopa Liidu rahvusvahelise kaitse ja rändealduse õigustiku reformi rakendamisega. Sellest tulenevalt on määruste muutmise eesmärk viia need kooskõlla uue VRKS-iga, ajakohastades volitusnorme ja viiteid sätetele. Muudatused on tehnilised ega muuda reguleeritavate õiguste ja kohustuste sisu.

2. Määruse sisu ja võrdlev analüüs

Määrus koosneb kolmest paragrahvist. Määruse §-s 1 sätestatakse määruse nr 37 muudatused, §-s 2 määruse nr 40 muudatused ning §-s 3 muudatuste jõustumisaeg.

Määruse § 1 punktiga 1 muudetakse määruse nr 37 pealkirja. Määruse senine pealkiri „Rahvusvahelise kaitse taotlejate majutuskeskuse sisekorraeeskiri“ muudetakse ja uus pealkiri

on „Rahvusvahelise kaitse taotlejate majutuskeskuse sisekord“. Muudatus tuleneb VRKS-i uue redaktsiooni § 53 lõikest 7, milles on mõiste „sisekorraeeskiri“ asendatud mõistega „sisekord“.

Määruse § 1 punktiga 2 muudetakse määruse nr 37 preambulit, asendades senise viite VRKS-is sätestatud volitusnormile uuega. Muudatuse vajadus tuleneb VRKS-i uue redaktsiooni jõustumisest ja volitusnormi asukoha muutumisest selles. VRKS § 32 lõike 8 asemel on edaspidi määruse aluseks VRKS § 53 lõige 7.

Määruse § 1 punktiga 3 asendatakse määruse nr 37 tekstis sõna „sisekorraeeskiri“ sõnaga „sisekord“. Muudatus tehakse määruse § 1 lõigetes 1–3 ning § 1¹ lõike 2 punktis 5. Muudatus on vajalik mõistete kasutuse ühtlustamiseks.

Määruse § 1 punktides 4–6 ajakohastatakse määruses nr 37 viiteid VRKS-ile. Muudatus on vajalik, kuna seaduse uue redaktsiooni jõustumisel muutub sätete numeratsioon ning sellest tulenevalt ka viidatavad sätted.

Punktis 4 muudetakse viidet sättele, mille kohaselt võib välismaalase majutamist vajaduse korral jätkata kuni 30 päeva lõpliku otsuse tegemisest arvates. Punktis 5 muudetakse viidet sättele, mille kohaselt materiaalsete vastuvõtutingimuste korraldamisel hinnatakse ja arvestatakse taotleja vastuvõtu erivajadust ning menetluslikku eritagatist vajava taotleja eriolukorda ja sellest tulenevaid vajadusi. Punktis 6 muudetakse viidet sättele, millega reguleeritakse rahalise toetuse maksmist ja selle määrasid.

Määruse §-ga 2 punktiga 1 muudetakse määruse nr 40 preambulit, asendades senise viite VRKS-is sätestatud volitusnormile uuega. Muudatuse vajadus tuleneb VRKS-i uue redaktsiooni jõustumisest ja volitusnormi asukoha muutumisest selles. VRKS § 11 lõike 8 asemel on edaspidi määruse aluseks VRKS § 53 lõige 4.

Määruse § 2 punktiga 2 muudetakse määruse nr 40 § 2 lõiget 2. Lõikes asendatakse sõnad „teiste kinnipidamiskeskusesse paigutatud isikute“ sõnadega „kinni peetud rahvusvahelise kaitse taotleja“. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse (edaspidi VSS) 12. juunil 2026. a jõustuva redaktsiooni § 13² lõike 6 kohaselt tuleb määruses nr 40 sätestatud tervishoiuteenuseid vajaduse korral osutada kinnipidamiskeskuse ravipunkti kaudu ka Eestis ebaseaduslikult viibivale välismaalasele, keda pole kinnipidamiskeskusesse paigutatud. Ühtlasi annab jõustuva VSS-i § 26⁹ lõige 1¹ kinnipidamiskeskuse tervishoiuteenuse osutajale võimaluse viia väljasaadetava suhtes tervisekontroll läbi juba enne tema kinnipidamiskeskusesse paigutamist videosilla vahendusel, kui selleks kasutatava võrgu- ja infosüsteemi turvalisuse tagamiseks on täidetud küberturvalisuse seaduse §-des 7 ja 8 ning nende alusel sätestatud nõuded.

Määruse §-s 3 on sätestatud määruse jõustumisaeg. Määruste nr 37 ja 40 muudatused jõustuvad samaaegselt VRKS-i uue redaktsiooniga, s.o 12. juunil 2026. a.

3. Määruse vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus vastab Euroopa Liidu õigusele. Määruste nr 37 ja 40 muutmine on osa 14. mail 2024 vastu võetud Euroopa Liidu rahvusvahelise kaitse ja rändehalduse õigustiku reformi rakendamisest, milleks on koostatud VRKS-i uus redaktsioon. Määruste sisu ja muudatused vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2024/1346, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (ELT L, 2024/1346, 22.05.2024).

4. Määruse mõjud

Mõistete ühtlustamine, preambulite ajakohastamine ja viidete korrigeerimine on tehnilised muudatused, millega määruste sisu ei muudeta. Seni reguleeritud tegevusi ja ülesandeid ei ole vaja ümber korraldada.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne kulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus on kavandatud jõustuma 12. juunil 2026. a, samaaegselt VRKS-i uue redaktsiooniga.

7. Eelnõu koostöölastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati koostöölastamiseks Siseministeeriumile ja Sotsiaalkindlustusametile arvamuse avaldamiseks. Siseministeerium esitas koostöölastamise käigus eelnõu täiendamise ettepaneku, millega on arvestatud.